

(1)

ግብጽ አረብ ሪፐብሊክ ጁማዳካል ኡላ 20/1443 ሂ.
የአውቃፍ ሚንስቴር ዲሴምበር 24/2021 ግ.

በቅዱስ ቁርአን የሙእሚኖች ባሕርይ

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፉ

{إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
تَلِكُ الْفُوزِ الْكَبِيرِ}

ለአለው ለአማቱ ጌታ ይገባው የአንቀጹዋ ትርጉም፡

(እነዚያ ያመኑና መልካም ሥራዎችንም የሠሩ ለእነርሱ ከሥራቻቸው ወንዞች የሚፈሱባቸው ገነቶች አሏቸው። ይህ ታላቅ ማግኘት ነው።)

አጋር የሌለው ብቸኛ አላህ እንጅ የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመስክራለሁ። ሰይዳችንና ነብያችን ሙሐመድ የእሱ ባሪያና መልእክተኛ በመሆናቸውም እመስክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! የምህረት እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና እስከ እለተ ቁያማ ድረስ በመልካሙ መንገድ ለተከተሏቸው አውርድ።

ከዚህም በምቀጠል

እምነት አላህ ለሰው ልጅ ከለገሳቸው ተድላዎች በጣም ታላቁ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{لِلَّهِ يُمِنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ}

(ይልቁንም አላህ ወደ እምነት ስለ መራችሁ ይመጧልባችኋል፤ እውነተኛች ብትኾኑ» (መመገቢያ ለአላህ ነው) በላቸው።)

(2)

እምነት በጸጥታ ለተሞላና ለተረጋጋ ህይወት፣ ለስኬትና ከአላህ ዘንድ ለሚገኝ ታላቅ ምንዳ ቀጥተኛው መስመር ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

لَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن تَكْرٍ أَوْ أُنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ قَلْبِيًّا ۚ ۚ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَنَجَزَيْنَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ {

(ከወንድ ወይም ከሴት እርሱ አማኝ ኾኖ በጎን የሰራ መልካም ኑሮን በእርግጥ እናኖረዋለን። ይሠሩትም ከነበሩት ነገር በመልካሙ ምንዳቸውን እንመነዳቸዋለን።) አንድህም ይላል፡

لَمَنْ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ {.

(እነዚያ ያመኑ። መልካም ሥራዎችንም የሠሩ። ሰላትንም ያስተካከሉ። ዘካንም የሰጡ ለእርሱ በጌታቸው ዘንድ ምንዳቸው አላቸው። በእነርሱም ላይ ፍርሃት የለባቸውም እነርሱም አያዝኑም።)

የተከበረውን ቁርኣን ጠለቅ ብሎ የሚመራመር ሰው አላህ (ሱ.ወ.) ባሮቹን በቅዱስ ቁርኣን በተለያዩ ባህርዮች ያምገሳቸው መሆኑን በቀላሉ ሊገነዘብ ይችላል፡ ከነሱም በቅድሚያ የሚጠቀሰው፡ ሰግደትን ጊዜውን ጡብቆ፣ ማእዘናቱን አሟልቶና ልቡን አሰባሰቦ መስገድ የሚለው ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ }

(ምእምናን ፍላጎታቸውን ሁሉ በእርግጥ አገኙ (ዳኑ)።እነዚያ እነርሱ በስግደታቸው ውስጥ (አላህን) ፈሪዎች።) አንድህም ይላል፡

{ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ }.

(እነዚያም እነሱ በስግደቶቻቸው ላይ የሚጠባበቁ የኾኑት (አገኙ)።

(3)

ሌላው የሙእሚኖች ባሕርይ ደግሞ ከቃላትም ሆነ ከተግባር ውድቅ ነገሮችን መራቅ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ}

(እነዚያም እነርሱ ከውድቅ ንግግር ራቂዎች።) ሙእሚኖች ከርካሽ ነገሮች ራሳቸውን የሚያርቁ ሲሆን ለጠቃሚ ነገሮች ትኩረት ይሰጣሉ። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ}

(ውድቅንም ቃል በሰሙ ጊዜ ከእርሱ ይርቃሉ።) እንድህም ይላል፡

{وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا}

(እነዚያም እብሉትን የማይመሰክሩ፤ በውድቅ ቃልም (ተናጋሪ አጠገብ) ባለፉ ጊዜ የከበሩ ሽነው የሚያልፉት ናቸው።) ነብያችን (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡ (የአንድ ሰው እምነት ምሉእነት የሚታወቀው ከማይመለከተው ነገር በመራቅ ነው)።

ሌላው የሙእሚኖች ባሕርይ ምጽዋት መስጠት፣ በመልካም ማዘዝ፣ ከመጥፎ መከልከል የሚሉትን ያካትታል፡ አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِدُونَ}

(እነዚያም እነርሱ ዘካን ሰጭዎች።) እንድሁም እንድህ ይላል፡

{وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ}

(ምእምንና ምእምናትም ከፊሎቻቸው ለከፊሉ ረዳቶች ናቸው። በደግ ነገር ያዛሉ፤ ከክፉም ይከለክላሉ። ሰላትንም ይሰጣሉ። ዘካንም

(4)

ይሰጣሉ። አላህንና መልክተኛውንም ይታዘዛሉ። እነዚያን አላህ በእርግጥ ያዝንላቸዋል። አላህ አሸናፊ ጥበበኛ ነውና።)

ሌላው የሙእሚኖች ባህርይ ደግሞ፡ አነሱ ጥበቆችና አላህን ፈሪ መሆናቸው ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزُوجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

(እነዚያም እነርሱ ብልቶቻቸውን ጠባቂዎች የሆኑት (አገኙ)። በሚሰቶቻቸው ወይም እጆቻቸው በያዟቸው (ባሪያዎች) ላይ ሲቀር። እነርሱ (በነዚህ) የማይወቀሱ ናቸውና።) ነብያችን (ሱ.ወ.) ደግሚሞ እንድህ በማለት ከአላህ ዘንድ ጥበቅነትን ይለምኑ ነበር፡

(لَا هُمْ لِيَّ أَسْأَلُكَ الْهُدَىٰ وَالتَّقَىٰ وَالْعَقَافَ وَالْغَىٰ)

ሙሐመድ ኢብን አልሐንፊያ የተባሉት ሊቅ እንድህ ይሉ ነበር፡ «የአንድ ሰው ታላቅነት በሦስት ነገሮች ይሟላል። እነሱም በሃይማኖት ጥበቅነት፣ በመከራ ጊዜ ታጋሽነትና የእለት ከእለት የሕይዎት ሁኔታዎችን ማስተካከል» የሚሉት ናቸው።

ሌላው የሙእሚኖች ባህርይ አደራን መጠበቅ፣ ቃል ኪዳንን ማክበር የሚሉትን ያካትታል። እውነተኛ ሙእሚን ገበሬ ለእርሻው እንድሁም የእጅ ባለሞያ ለጥበቡ ትኩረት እንደሚሰጥ ሁሉ ለታማኝነቱ ልዩ ትኩረት ይሰጣል። እምነትና ቃል ኪዳን የተሳሰሩ መሆናቸውን አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ በማለት ገልጿታል።

{وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ}

(እነዚያም እነርሱ ለአደራዎቻቸውና ለቃል ኪዳናቸው ጠባቂዎች።) እንድህም እንድህ ይላል፡

(5)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوفُوا بِالْعُقُودِ

(እናንተ ያመናችሁ ሆይ! በቃል ኪዳኖች ሙሉ::) እንድህም ይላል፡

{اللَّهُ يَا مُرْكُمَ أَنْ تَوَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَّا هَلِهَا}

(አላህ አደራዎችን ወደ ባለቤቶቻቸው እንድታደርሱ ያዘኝኋል::)

ነብያቸን (ሶ.ዐ.ወ.) ደግሞ የእምነትና የታማኝነትን ትስስር እንድህ በማለት ገልጸውታል፡ (ታማኝነት የሌለው ሰው እምነት የለውም:: ቃል ኪዳኑን የማይጠብቅም ሃይማኖት የለውም)::

ምስጋና ሁሉ ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው:: የእዝነት መሀረትና ሰላም የነብያትና የመልክተኞች መደምደሚያ በሆኑት በሰይዳችን ሙሐመድ (ሶ.ዐ.ወ.) በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው ይውረድ::

አላህ (ዐ.ወ.)ን ዘወትር የሚያወሱና በሱ መመካታቸውን የሚያሳምሩ መሆናቸው ሌላው የሙእሚኖች ባህርይ ነው:: አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ}

((እነሱም) እነዚያ ያመኑ ልቦቻቸውም አላህን በማውሳት የሚረኩ ናቸው:: ንቁ! አላህን በማውሳት ልቦች ይረካሉ::) እንድህም ይላል፡

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَكَرَّرَ اللَّهُ وَجَلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلَّيْتُمْ عَلَيْهِمْ آيَاتَهُ

زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ}

(ፍጹም ምእምናን እነዚያ አላህ በተወሳ ጊዜ ልቦቻቸው የሚፈሩት፣ በነሱም ላይ አንቀጾቻችን በተነበቡ ጊዜ እምነትን የሚጨምሩላቸው፣ በጌታቸውም ላይ ብቻ የሚመኩት ናቸው::)

(6)

ትክክለኛ በአላህ መመካት ደግሞ አንድ ባሪያ ነገሮችን ሁሉ ለአላህ መተው ነው። ይህ ተግባር ታድያ ሰበቦችን በማድረስ፣ ጠንክሮ በመስራትና በታታሪነት እንጅ ሊረጋገጥ አይችልም። ነብያችን (ሶ.ወ.) እንደህ ይላሉ፡ (እናንተ በትክክል በአላህ የምትመኩ ቢሆን ኖሮ ማለዳ ሆደ ባዶ ሆኖ ውጥቶ ማታ ሆድን ሞልቶ የሚመለስን ወፍ እንደሚለግስ ሁሉ ሲሳይን በለገሳችሁ ነበር)።

እውነተኛ እምነት ዱካው ወደማህበረሰቡ ሁሉ ይሰፋል። እውነተኛ ሙእሚን አታላይ፣ ምናፍቅ፣ ውሸታም፣ ቃሉን የሚበላና ከዳተኛ አይሆንም። የእውነተኛ እምነት አላማ የባለቤቱን መንፈስ ያጸዳል። እውነተኛ ሙእሚን ዓይነፋር፣ ለጋስና ሰውችን የሚላመድና ሰዎችም የሚለምዱት ይሆናል። አላህ (ሱ.ወ.) እንደህ ይላል፡

{ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ}

(ዐቀብቲቱን አልወጣም)። ከዚያም ከነዚያ ከአመኑትና በመታገስ አደራ ከተባባሉት፣ በማዘንም አደራ ከተባባሉት ሰዎች አልኾነም።) እንደህም ይላል፡

{وَالْعَصْرُ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۚ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ}

(በጊዜያቱ እምላለሁ። ሰው ሁሉ በእርግጥ በከሰራ ውስጥ ነው። እነዚያ ያመኑትና መልካሞችን የሠሩት፣ በእውነትም አደራ የተባባሉት፣ በመታገስም አደራ የተባባሉት ብቻ ሲቀሩ።)

ነብያችን (ሶ.ወ.) እንደህ ይሉ ነበር፡ (በአላህና በመጨረሻቱ ቀን የሚያመን ሰው ጎረቤት አያስቸግር። በአላህና በመጨረሻቱ ቀን የሚያመንም እንግዳውን ያከብር። በአላህን ነመጨረሻቱ ቀን የሚያምን ደገን ነገር ይናገር ወይም ዝም ይበል)።

(7)

እኛ በአሁኑ ወቅት ጾጥታ፣ መረጋጋት፣ የመንፈስ ርካታ፣ በዚህችና በምጭውም ዓለም ደስታ እንዲናገኝ በእምነት መርሆች መመራት እጅጉን ያስፈልገናል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ* الَّذِينَ يَرْتُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ}

(እነዚያ ወራሾቹ እነርሱ ናቸው። እነዚያ ፊርደውስን (ላዕላይ ገነትን)፣ የሚወርሱ ናቸው። እነርሱ በእርሷ ውስጥ ዘውታሪዎች ናቸው።) እንድህም ይላል፡

{لَا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ}

(ግን እነዚያ ያመኑት መልካሞችንም የሠሩት ለእነርሱ ተቆራጭ ያልኾነ ምንዳ አልላቸው።) አሁንም እንድህ ይላል፡

{إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا* خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا}.

(እነዚያ ያመኑና መልካም ሥራዎችን የሠሩ የፊርደውስ ገነቶች ለእነሱ መስፈሪያ ናቸው። በእርሷ ውስጥ ዘውታሪዎች ከእርሷ መዛወርን የማይፈልጉ ሲኾኑ፣ (መስፈሪያቸው ነው)።

ይቻን ሆይ እመነትን ለኛ ተወዳጅ አርግልን በልባችንም የተዋበ አደርገው። አሚን።